

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Giltig från: 2025-10-10

Innehållsansvar: Sahra Lindman, (sahla1), Chefsjuksköterska

Giltig till: 2027-10-10

Granskad av: Annette Trenge Jarlishammar, (anntr2), Utvecklingschef

Godkänd av: Christer Printz, (chrpr), Chefläkare

Patientsäkerhetsombud - funktionsbeskrivning

Förändringar sedan föregående version

Omformulerad text, koppling till lagar, vad patientsäkerhet är samt länk till nationell utbildning ”Säker vård”.

Bakgrund, syfte och mål

Hälso- och sjukvården styrs av lagar som säkerställer att vården håller hög kvalitet. Sedan 2011 gäller patientsäkerhetslagen, som ska säkerställa att vården är trygg och att vårdskador förebyggs. Vårdgivaren har ansvar för att arbeta systematiskt med säkerhetsfrågor, och all vårdpersonal ska bidra till en säker vård genom att följa kunskapsbaserade metoder och rapportera när något hänt eller risk för att något hänt.

Sedan 2015 gäller också patientlagen, som stärker patientens rättigheter. Den betonar att patienten har rätt till information, delaktighet, samtycke och möjlighet att välja vårdgivare. Lagen ska främja patientens integritet och självbestämmande i vården.

Tillsammans utgör dessa lagar en grund för att säkerställa både en säker vård och ett respektfullt bemötande där patientens perspektiv är centralt.

Sjukhuset bedriver ett strukturerat och målinriktat patientsäkerhetsarbete med fokus på särskilt identifierade riskområden: vårdrelaterade infektioner, läkemedelsrelaterade problem, trycksår, fall, undernäring samt suicidprevention.

Patientsäkerhetsombudet har en viktig roll i att främja en säker vård genom att identifiera brister inom dessa fokusområden och aktivt medverka i förbättringsarbete på sin enhet. Ett viktigt mål är att stärka patientsäkerhetskulturen i verksamheten.

Förutsättningar

Vad är patientsäkerhet?

Patientsäkerhet handlar om att patienter inte ska skadas i samband med hälso- och sjukvårdande åtgärder. Att vården är säker är en grundsten i allt kvalitetsarbete i hälso- och sjukvården. En säker vård där förekomsten av vårdskador är låg, handlar ytterst om att skapa en god vård.

Patientsäkerhetsombudets uppdrag

Patientsäkerhetsombudets uppdrag är att samverka med enhetschef och/eller verksamhetschef i frågor som rör patientsäkerheten inom enheten eller verksamheten. I detta arbete utgör chefläkare, chefsjuksköterska, uppdragsledare, verksamhetsutvecklare samt eventuella andra ombud viktiga samverkanspartners och metodstöd.

Kunskap

Patientsäkerhetsombud ska:

- ha god kännedom om SkaS patientsäkerhetsarbete
- ha god kännedom om [Skaraborgs sjukhus handlingsplan för ökad patientsäkerhet 2025-2026](#)
- vara väl insatt i enhetens/verksamhetens patientsäkerhetsarbete
- känna till patientsäkerhetslagens samt patientlagens innehåll

Chefens ansvar

Verksamhetschef tillsammans med enhetschef ansvarar för att patientsäkerhetsombud finns på varje enhet.

För att vara patientsäkerhetsombud krävs att arbetstid avsätts för detta ändamål. Omfattningen av tid bestäms tillsammans med närmaste chef utifrån enhetens/verksamhetens behov.

Patientsäkerhetsombudets ansvar

- Vara en engagerad, stöttande och drivande kraft när det gäller enhetens/verksamhetens patientsäkerhetsarbete
- Utifrån sina kunskaper om patientsäkerhetsfrågor kunna se/uppfatta eventuella brister och meddela dessa till ansvarig chef
- Ge råd och anvisningar till sina arbetskamrater angående patientsäkerhet
- Informera nyanställda och studenter om enhetens patientsäkerhetsarbete
- Medverka till att synliggöra och stödja arbetet med verksamhetens avvikelser där Gröna korset kan vara en del

Patientsäkerhetsombudet fördjupar sina kunskaper genom;

1. Utbildning *Säker vård* - Socialstyrelsen [Säker vård – nationell utbildning i patientsäkerhet - Patientsäkerhet](#) Ska genomföras av alla patientsäkerhetsombud.
2. SkaS sida [Patientsäkerhet](#) på Insidan innehåller information om respektive fokusområde
3. Medverka på nätverksträffar för patientsäkerhetsombud på SkaS
4. *Regional utbildning i avvikelshantering* i Lärportalen [Avvikelsehantering](#)

Käll- och litteraturförteckning

Patientsäkerhetslagen (2010:659). Hämtad från:

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientsakerhetslag-2010659_sfs-2010-659

Patientlag (2014:821) Hämtad från:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientlag-2014821_sfs-2014-821/

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Sahra Lindman, (sahla1), Chefsjuksköterska

Granskad av: Annette Trengé Jarlshammar, (antr2),
Utvecklingschef

Godkänd av: Christer Printz, (chrpr), Chefläkare

Dokument-ID: SKAS9730-1455443510-97

Version: 7.0

Giltig från: 2025-10-10

Giltig till: 2027-10-10